

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
на пријемном испиту у филолошким гимназијама и одељењима
(јун 2010)

Школска 2010/2011.

Број питања	Питање	Поени
1.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње која се односи на словенску писменост.</p> <p>а) Прво словенско писмо настало је у VI веку у Србији. б) Прво словенско писмо назива се глагољица. в) Српска редакција старословенског језика назива се још и славеносрпски језик.</p>	_____
2.	<p>Наведи наслов и годину издања првог дела Вука Стефановића Караџића које је штампано Вуковом ћирилицом.</p> <p>Наслов дела: _____</p> <p>Година издања: _____</p>	_____
3.	<p>Попуни празна поља навођењем одговарајућих слова за изостављене сугласнике према месту изговора.</p> <p>Зубни (дентални): Т, _____, _____, _____, _____.</p>	_____
4.	<p>Наведи назив за остварену гласовну промену у именици.</p> <p>ЧОВЕЧЕ: _____</p>	_____
5.	<p>У именици ГРОЖЋЕ извршене су две гласовне промене. Наведи њихове називе.</p> <p>а) _____</p> <p>б) _____</p>	_____
6.	<p>ГИМНАЗИЈА, ГЛАВА, КЊИГА, ДАН</p> <p>У двама именицама у низу слог под акцентом је дуг. Подвуци те именице.</p>	_____
7.	<p>Подвуци придевску заменицу у датој реченици.</p> <p>Неко је поменуо да је његов брат непознатом човеку рекао нешто о утакмици.</p>	_____

8.	<p>Моји пријатељи сутра путују брзим возом у Атину.</p> <p>Из реченице препиши речи у употребљеном облику, групишући их према врсти којој припадају.</p> <p>а) Именице: _____, _____, _____</p> <p>б) Заменица: _____</p> <p>в) Придев: _____</p> <p>г) Глагол: _____</p> <p>д) Прилог: _____</p> <p>ђ) Предлог: _____</p>	_____												
9.	<p>Деца су родитељима показивала слику.</p> <p>Поред примера наведи називе за употребљени падежни облик и граматички број.</p> <table border="1" data-bbox="236 904 1390 1102"> <thead> <tr> <th></th> <th>Падежни облик</th> <th>Грамматички број</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а) Деца</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>б) родитељима</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>в) слику</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Падежни облик	Грамматички број	а) Деца			б) родитељима			в) слику			_____
	Падежни облик	Грамматички број												
а) Деца														
б) родитељима														
в) слику														
10.	<p>Подвуци глаголе свршеног (перфективног) вида.</p> <p>дотрчати, претрчавати, донети, доносити, скочити, скакати, скакутати</p>	_____												
11.	<p>Наведи одговарајуће глаголске облике од глагола ПЕЋИ:</p> <p>а) 3. л. мн. презента: _____</p> <p>б) 2. л. мн. императива: _____</p> <p>в) глаголски прилог садашњи: _____</p>	_____												
12.	<p>Из низа ГРАДСКИ, БЕЗБРИЖАН, ЈУГОЗАПАД препиши речи разврставајући их према типу грађења (творбе).</p> <p>а) Извођење: _____</p> <p>б) Слагање: _____</p> <p>в) Комбинована творба: _____</p>	_____												

13.	<p>После две недеље боравка на Ади Бојани толико смо поцрнели да нам се сваки час причинјавало да личимо на неког другог.</p> <p>а) Обележи усправним цртама границе између простих реченица у сложеној.</p> <p>б) Подвуци главну (управну) реченицу у сложеној.</p>	_____
14.	<p>Наведи назив за врсту напоредног односа међу независним реченицама у примеру Данас ћу или отићи у биоскоп или ћу посетити пријатеље.</p> <p>_____</p>	_____
15.	<p>Заокружи слово испред примера са зависном реченицом у објекатској функцији (служби):</p> <p>а) Признао је да јебио на утакмици.</p> <p>б) Признао је гледање утакмице.</p> <p>в) Признао је истину док смо ишли према кући.</p>	_____
16.	<p>Ко другоме јаму копа, сам у њу упада.</p> <p>Заокружи слово испред тврдње која се у потпуности односи на подвучену реченицу.</p> <p>а) <u>Ко другоме јаму копа</u> је односна реченица у објекатској служби.</p> <p>б) <u>Ко другоме јаму копа</u> је односна реченица у субјекатској служби.</p> <p>в) <u>Ко другоме јаму копа</u> је управна (главна) реченица у сложеној.</p>	_____
17.	<p><u>Када смо остали бледо осветљени само од одсјаја са белих ствари, предложио само јој да кренемо.</u></p> <p>Наведи врсту подвучене зависне реченице по значењу.</p> <p>_____</p>	_____
18.	<p>Иза излога видим власника радње, <u>господин Петровића</u>, који је у том тренутку поправљао ципеле.</p> <p>Наведи службу (функцију) подвучених речи. _____</p>	_____
19.	<p>Подвуци синонине у низу:</p> <p>говорити, зборити, ћутати, зидати, брбљати, замишљати.</p>	_____

20.	<p>Писаним словима ћирилице препиши реченице поштујући правописна правила.</p> <p>а) дали ће јованка петровић илић хтети да говори о поезији јована јовановића змаја</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>б) у српској академији наука и уметности ће после божића бити одржано предавање о леонарду да винчију</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
21.	<p>Препознај и напиши базив подвучене стилске фигуре.</p> <p>а) „<u>Напољу је видно, као пред свитање.</u>“ _____</p> <p>б) „<u>Месец сањари</u> изнад расцветалих крошњи.“ _____</p> <p>в) „<u>не говор'те</u> о мом родитељу, <u>не говор'те</u>, не гријеш'те душе.“ _____</p>	
22.	<p>Заокружи слово испред тачне тврдње.</p> <p>а) Благоје казанџија је главни јунак дела <i>Мртво море</i>.</p> <p>б) Бајке и новеле су дела искључиво уметничке књижевности.</p> <p>в) Парна рима је подударане гласова на крају два узастопна стиха.</p> <p>г) Јован Стерија Поповић је написао комедију <i>Сумњиво лице</i>.</p>	
23.	<p>Прочитај наведени одломак и одговори на постављена питања.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Извините, ваше превасходство, ја сам вас испрскоа... ја сам нехотично... – Ништа, ништа. – Тако вам бога, опростите. Ја... ја нисам хтео. – Ах, седите, молим вас. Пустите ме да слушам! <p>а) Наслов дела је _____.</p> <p>б) Аутор дела је _____.</p> <p>в) Облик казивања у датом одломку је _____.</p>	
24.	<p>Међу наведеним делима подвуци наслов романа.</p> <p style="text-align: center;"><i>Пилипенда, Хајдук Станко, Покондирена тиква, Увела ружа, Отаџбина</i></p>	

25.	<p>Поред наведеног лика напиши наслов дела у коме се појављује, као и име и презиме аутора.</p> <table border="1" data-bbox="236 293 1390 622"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 293 624 349">Лик</th> <th data-bbox="624 293 1007 349">Дело</th> <th data-bbox="1007 293 1390 349">Аутор</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="236 349 624 416">а) Лаза Цврца</td> <td data-bbox="624 349 1007 416"></td> <td data-bbox="1007 349 1390 416"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 416 624 483">б) Фурлан</td> <td data-bbox="624 416 1007 483"></td> <td data-bbox="1007 416 1390 483"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 483 624 551">в) фрау Габријела</td> <td data-bbox="624 483 1007 551"></td> <td data-bbox="1007 483 1390 551"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 551 624 622">г) Алекса Жунџић</td> <td data-bbox="624 551 1007 622"></td> <td data-bbox="1007 551 1390 622"></td> </tr> </tbody> </table>	Лик	Дело	Аутор	а) Лаза Цврца			б) Фурлан			в) фрау Габријела			г) Алекса Жунџић			_____
Лик	Дело	Аутор															
а) Лаза Цврца																	
б) Фурлан																	
в) фрау Габријела																	
г) Алекса Жунџић																	
26.	<p>Прецртај појам који не припада следећем низу:</p> <p>перипетија, експозиција, расплет, хипербола, заплет, кулминација</p>	_____															
27.	<p>Доврши реченице:</p> <p>а) Кратак текст у коме животиње оличавају људске особине и из кога обавезно следи поука назива се _____.</p> <p>б) Врста строфе која се састоји од четири стиха назива се _____.</p> <p>в) Коришћење језика у пословној области писања жалби, молби, тужби, али и испуњавања бројних врста формулара и образаца назива се _____ стил.</p>	_____															
28.	<p>У кућицу испред наслова песме напиши одговарајући број према томе којој лирској врсти припада:</p> <table data-bbox="252 1435 1214 1630"> <tbody> <tr> <td data-bbox="252 1435 528 1473">[] <i>Каж ми, кажи</i></td> <td data-bbox="1002 1435 1142 1473">1. љубавна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="252 1487 504 1525">[] <i>Крвава бајка</i></td> <td data-bbox="1002 1487 1198 1525">2. рефлексивна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="252 1538 400 1576">[] <i>Небо</i></td> <td data-bbox="1002 1538 1209 1576">3. дескриптивна</td> </tr> <tr> <td data-bbox="252 1590 416 1628">[] <i>Подне</i></td> <td data-bbox="1002 1590 1190 1628">4. родољубива</td> </tr> </tbody> </table>	[] <i>Каж ми, кажи</i>	1. љубавна	[] <i>Крвава бајка</i>	2. рефлексивна	[] <i>Небо</i>	3. дескриптивна	[] <i>Подне</i>	4. родољубива	_____							
[] <i>Каж ми, кажи</i>	1. љубавна																
[] <i>Крвава бајка</i>	2. рефлексивна																
[] <i>Небо</i>	3. дескриптивна																
[] <i>Подне</i>	4. родољубива																
29.	<p>Међу следећим тврдњама само је једна у потпуности тачна. Заокружи слово испред ње.</p> <p>а) <i>Писма из Италије</i> су путопис Доситеја Обрадовића.</p> <p>б) Радоје Домановић је познати српски комедиограф.</p> <p>в) <i>Мали Радојица</i> је епска народна песма тематског круга о хајдуцима.</p> <p>г) Учитељ Паприка је главни јунак приче <i>Чудесна справа</i> Бранка Ћопића.</p>	_____															

30.	<p>Следеће речи изговарају познати јунаци. Пажљиво их прочитај и одговори на постављена питања испод одломака.</p> <p>а) „Бого мој, зашто ти шаљеш глад на људе, кад је мени, јадном тежаку, жао и стоке кад гладује? И зашто баш шаљеш беду на нас тежаке, који те славимо више него Лацмани, сити и објесни?! Али, опет, хвала ти, кад даде да смо ми најсиромашнији најтврђи у вјери, те волијемо душу, него трбух!...“</p> <p>Књижевни лик је _____.</p> <p>Аутор дела је _____.</p> <p>б) „Тврд је орах воћка чудновата, не сломи га, ал' зубе поломи! Није вино пошто приђе бјеше, није свијет оно што мишљасте; барјактару дариват Европу – грехота је о том и мислити!“</p> <p>Књижевни лик је _____.</p> <p>Аутор дела је _____.</p>																			
31.	<p>Поред наведеног књижевног дела напиши ком књижевном роду припада (лирици, епици или драми).</p> <table border="1" data-bbox="236 1153 1390 1554"> <thead> <tr> <th></th> <th>Књижевно дело</th> <th>Књижевни род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>а)</td> <td><i>Зимско јутро</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>б)</td> <td><i>Робинсон Крузо</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>в)</td> <td><i>Смрт војводе Пријездеи</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>г)</td> <td><i>Покондирена тиква</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>д)</td> <td><i>На Газиместану</i></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Књижевно дело	Књижевни род	а)	<i>Зимско јутро</i>		б)	<i>Робинсон Крузо</i>		в)	<i>Смрт војводе Пријездеи</i>		г)	<i>Покондирена тиква</i>		д)	<i>На Газиместану</i>		
	Књижевно дело	Књижевни род																		
а)	<i>Зимско јутро</i>																			
б)	<i>Робинсон Крузо</i>																			
в)	<i>Смрт војводе Пријездеи</i>																			
г)	<i>Покондирена тиква</i>																			
д)	<i>На Газиместану</i>																			
32.	<p>На основу понуђених мотива одреди наслов песме и њену врсту:</p> <p>а) славуј – очи – сунце – смех – кућни праг</p> <p>_____</p> <p>(наслов песме) (врста песме)</p> <p>б) гробље – светлост – наслеђе – дуг – традиција</p> <p>_____</p> <p>(наслов песме) (врста песме)</p>																			

33.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Сонет је лирско-епска књижевна врста. б) Дигресија је удаљавање од главног тока радње в) Епизода је стилска фигура поређења. г) Сатира је врста текста који искључиво припада епском књижевном роду.</p>	_____
34.	<p>Подвуци појам који одликује лирски књижевни род:</p> <p>фабула, језгровит језички израз, нарација, јунак, ретроспекција</p>	_____
35.	<p>Напиши имена народних епских јунакиња о којима је реч.</p> <p>а) Она је поклонила свом деверу молитвену чашу, драгоценост која се чува до краја живота и показала да су љубав, поштовање и породична слога веће вредности од било чега што је материјално. Она се зове _____.</p> <p>б) За њу муж каже да је имао „од злата јабуку“. Жива је узидана у темеље новог град, највише жалећи за малим сином кога је својом жртвом оставила. Она се зове _____.</p> <p>в) После дуге одбране града Сталаћа, она је одлучила да је часније да заједно са својим мужем скочи у Мораву него да постане турска робиња. Она се зове _____.</p>	_____
36.	<p>а) Подвуци наслов народне баладе.</p> <p style="text-align: center;"><i>Кнежева вечера, Највећа је жалост за братом, Женидба Милића Барјактара, Прва бразда</i></p> <p>б) Вук Караџић је лирско-епске песме називао _____.</p>	_____
37.	<p>Доврши реченицу:</p> <p>Када се у свом приповедачком поступку враћа у прошлост, писац се служи методом _____.</p>	_____
38.	<p>Доврши познате народне пословице.</p> <p>а) Где је танко, _____.</p> <p>б) Лепа реч и гвоздена _____.</p>	_____

39-	<p>Према наведеним подацима препознај и напиши име и презиме писца о коме је реч.</p> <p>а) Једини наш добитник Нобелове награде. Најпознатија дела су му романи: <i>На Дрини ћуприја, Травничка хроника, Госпођица</i>, као и књига записа <i>Знакови поред пута</i>.</p> <p>_____</p> <p>б) Француски писац, цртач и авијатичар. Написао је неколико дела, али му је светску славу донео <i>Мали Принц</i> – алегорична прича о људима и њиховим односима.</p> <p>_____</p> <p>в) У свом животу објединио позив лекара и таленат писца. Стварао је приповетке, од који су неке: <i>Швабица, Све ће то народ позлатити, Ветар, Први пут с оцем на јутрење</i>.</p> <p>_____</p>	
40.	<p>Прочитај одломак и одговори на питања.</p> <p>„Не бојте се краља ниједнога, краљ на цара ударити неће, нити може краљевство на царство, јер је тако од Бога постало. Чувајте се раје сиротиње: Кад устане кука и мотика, биће Турком по Медији мука.“</p> <p>а) Назив песме из које су наведени стихови је _____.</p> <p>_____.</p> <p>б) Песму је казао Вуку Караџићу народни певач _____.</p> <p>_____.</p>	

УКУПНИ БРОЈ ПОЕНА	
--------------------------	--

Тест прегледали	
1.	
2.	
3.	